

Huiszwaluw

Beschrijving

De huiszwaluw wordt de metselaar in smoking genoemd. De onderzijde en stuit zijn opvallend wit, de rest is zwart. Hij heeft een kort gevorkte staart.

Leefgebied

Huiszwaluwen leven vanaf half april tot eind oktober in een grote verscheidenheid van open gebieden o.a. boerderijen, bebouwde kom enz. Het is een trekvogel die de winters doorbrengt in Centraal Afrika.

Voedsel

De huiszwaluw voedt zich uitsluitend met dierlijk voedsel: vooral kleine vliegende insecten.

Nest

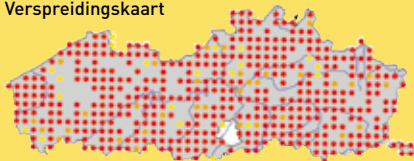
Het zijn koloniebroeders met vaak veel nesten bij en soms aan elkaar. Het komvormige nest wordt gemaakt uit modder aan de buitenzijde van een gebouw onder overstekende dakranden, goten of onder bruggen, gericht naar zuidoost, zuid of zuidwest. Binnenin gebeurt de afwerking met grasjes, pluizen en veren. De 4 à 5 eitjes worden 14 dagen bebroed en na 3 weken vliegen de jongen uit. Meestal zijn er 2 broedsels. Jaarlijks keren ze terug naar de buurt waar ze geboren werden.

Huidige toestand

Na een sterke achteruitgang van 70 % in Vlaanderen tijdens de voorbije 30 jaar, gaat het sinds 2001 opnieuw wat beter. In Vlaanderen komen nog 8 à 10.000 broedkoppels voor, waarvan 1.100 à 1.200 in de regio IJzer en Polder.

Rode lijst: kwetsbaar.

Verspreidingskaart

© Patrick Keirsseblick

WAT HEBBEN HUISZWALUWEN NODIG?

Insecten als voedsel

Een gevarieerd landschap telt meer insecten en helpt daardoor ook onze huiszwaluw te overleven.

Daling van het pesticidengebruik zorgt voor een toename van insecten.

Gastvrije boerderijen en woningen

Soms gebeurt het nog dat huiszwaluwnesten moedwillig door de bewoners worden verwijderd, ondanks de wettelijke bescherming. Gastvrijheid is de start van een nieuwe kolonie.

Modder voor het bouwen van hun nest

Heel wat erven en wegen zijn verhard. Het vinden van modder als basis voor hun nest wordt voor de huiszwaluw alsmaar moeilijker.

WAT KAN IK DOEN VOOR DE HUISZWALUW?

DE IDEALE DAKOVERSTEЕК?

- Bij nieuwbouw of verbouwing kun je materialen kiezen die in de smaak vallen voor huiszwaluwen. Ruwe materialen voor de muur die niet vochtafstotend werken, zijn heel geschikt.
- Hoe ziet de ideale dakoversteek eruit?
 - zorg voor een dakrand op minstens 4 meter hoogte;
 - de breedte is minimaal 30 cm, hoe breder, hoe beter;
 - afhellend kan maar minimaal een hoek van 70° tot 90° (rechte hoek);
 - de kleur is bleker dan de muur, (wit is ideaal), zo is er voldoende contrast;
 - een donkere oversteek geeft te veel warmte af;
 - niet in de opkomende (noordoost en oost) of neergaande zon (westen);
 - wel in het zuidoosten, zuiden en het zuidwesten als de oversteek breed genoeg is om het nest niet te laten beschijnen door de middagzon; ook het noorden komt in aanmerking;
 - hoge bomen in de buurt van hun nest maken het aan- en afvliegen moeilijker;
 - klimplanten tegen de gevel lokken predatoren voor de huiszwaluwen: katten, ratten enz.
 - steuntjes aan de muur, 10 cm onder de dakrand (bv. een kabel, een horizontaal

uitstekende steen) worden graag gebruikt als startbasis voor het nest;

- huiszwaluwen zijn niet bang van drukke passages: drukkere straten van een dorp, de binnenkoer van een boerderij, scholen enz. zijn vaak geliefd maar zeer drukke verkeerssituaties worden het best vermeden.

KUNSTNESTEN

- Er bestaan verschillende types:
 - ruwe (rotsvormige) kunstnesten waar de zwaluw zelf nog kan aan bijwerken zijn meer in trek;
 - de nesten altijd zo dicht mogelijk onder de dakoversteek bevestigen;
 - denk eraan de nesten stevig te bevestigen zodat die zeker niet neerstorten;
 - de huiszwaluw is een echte koloniebroeder, het bevestigen van meerdere kunstnesten naast elkaar werkt stimulerend;
 - de slaagkans van een kunstnest vergroot sterk indien in de omgeving zwaluwen broeden.

VERMIJD INSECTICIDEN

- Tijdens het broedseizoen worden ongeveer 9.000 insecten per gezin gevangen. Geen enkele giftige spuitbus kan daar tegen op...

MODDER IN DE BUURT

- Is er in de onmiddellijke omgeving weinig of geen modder te vinden, dan kun je op een verloren plaatsje een plas met modder maken. Leg wat leem of zandleem op een plastic en hou dit van april tot juni vochtig. Ook gewoon een plas nat houden helpt.

MESTPLANKJES

- Zorgen de uitwerpselen echt voor overlast? Bevestig dan een mestplankje. Het voorkomt vervuiling van de muur en de grond. Het is essentieel dat het plankje zich niet te dicht onder het nest (40 cm!) bevindt en een breedte heeft van maximaal 30 cm. Zo vermijd je dat de zwaluwen hinder ondervinden op hun aanvliegroute of een nest onder het mestplankje beginnen bouwen!

SUBSIDIE VOOR ONDERHOUD VAN DE KOLONIE

- Voor het onderhoud van een kolonie huiszwaluwen kan er in sommige gemeenten een subsidie worden verkregen. Informatie bij je milieudienst.

PRIORITEITEN

Gastvrije boerderijen en woningen

Een ideale dakoversteek

Aanbrengen van kunstnesten

Vermijd insecticiden

Modder en insecten in de buurt

Subsidie

